

Elkarrekin

Caritas
 Gipuzkoa

☎ 943 44 07 44 • idazkari@caritasgi.org • www.caritasgi.org

8

Caritasek itxaropena sortzen du. Proiektuen bidez, gune askeak eratzen ditu, pertsonen dagozkien eskubideak eta duintasuna emateko. Horretarako, oinarritzat hartzen ditu apaltasuna eta egunerokotasuna.

ITXAROPEN-GUNEAK ERAIKITZEN

2013ko urteko Memoriaren aurkezpenan, CARITAS GIPUZKOAK ohartarazi zuen pobrezia egoerak larriagotzen eta denboran egonkortzen ari direla. Iaz, Caritasek arreta eman zien pertsonen kopuruak gora egin zuen: 29.306 onuradun (16.000 izan ziren 2007an). Arreta jaso zuten familiek zailtasunak dituzte egoera honetatik irteko. Bestalde, aurrezkiak agortuz doaz eta sendien koltxoia ahultzen ari da. Ondorio psikologiko eta emozionalak (estutasuna, antsietatea, depresioa...) dira agertu daitezkeen arrisku batzuk.

Gizarte-babeserako sistemak ez du mekanismo egokirik egungo funtsezko beharrei erantzuteko: etxebizitza, prestakuntza eta enplegua. Hau guztiari aurre egiteko tresna edo baliabide zehatzak aldarrikatzen ditu Caritasek. Enplegu eta prestakuntza politika aktiboak, lan-mundura sartzea zail duten pertsonentzako lanean hasi aurreko guneak garatzea eta etxebizitzaren arazoari erantzuna ematea.

Caritasek, karitatea eta itxaropena oso gogoan izatera gonbidatzen gaitu.

Eredutzat hartzen ditu balio horien arabera bizi diren pertsonak, haien konpromisoa eta haien fedearen errototasuna. Izan ere, itxaropen-guneak eraikitzen baitituzte gure gizarteko pertsona ahulenekin batera.

Karitate garaia da. Parte hartzera gonbidatzen zaituzte Caritasek, itxaropena gaur bertan egia bihur dadin: bilatu eta aurkitu zugandik gertu dauden pertsonen gaitasunak, bai eta ahulen eta baztertuta daudenen altxor ezkutuak ere. Ez gelditu zain besteek noiz aldatuko dituzten joko-arauak (mobilizatu, esnatu...). Asmatu, sortu eta berreskuratu! Bizi apaltasunez, eta eraiki beste batzuekin batera itxaropena; hala, bizitzan, onginahian, justizian eta elkartasunean oinarritutako guneak sortuko ditugu denontzat.

Frantzisko Aita Santuaren hitzak geure eginez, honako hau diogu: «Ez utzi inori zuten itxaropena lapurtzen». Animatzen zaituztegu errealitateari txiroen ikuspegitik begiratzera, txiroen deidarra entzutera eta egunero itxaropen-eremu txikiak sortzera.

● elkarrizketa

**MIREN-MAITE AGIRRE
 ETA MAITE YANGUAS,**
 Donostiako Aiete auzoko Gurutzega
 parrokiako Caritaseko partaideak:

«Ez dugu amore emateko
 asmorik, mirari txiki asko
 ikusi baititugu»

● boluntarioaren ahotsa

« El voluntariado es una forma de practicar las enseñanzas de Jesús. Me aporta paz y satisfacción personal, y a la vez te realizas más como persona. Te sientes bien contigo mismo y aprendes mucho de las personas que acompañas.

Es una consecuencia de mi apuesta por Jesucristo. Conociéndole a través del Evangelio y una disponibilidad hacia los enfermos, yo querría asemejarme un poco a él. Creo que estos momentos de mi vida, es la base principal de mi fe. Desde la acogida a la persona como hermano y acogerlo como tierra sagrada que Dios me da. En el voluntariado puedo concretar mi compromiso por los más pobres: «Lo que gratis recibiste, dalo gratis». ▶

editorial

El pasado mes de junio celebramos el Corpus, el día de la caridad cristiana en el misterio entrañable de la entrega de Cristo encarnado en la vida y celebrado en la eucaristía. Nuestras parroquias y grupos participamos con la alegría propia de los días importantes y significativos. También estuvimos muchos en el Seminario reflexionando y compartiendo el tema en la asamblea de Caritas.

Permitidme una pequeña reflexión en torno al lema que nos ha movido este año: "construyendo espacios de esperanza". El díptico motivador de la jornada nos proponía como tres claves: "Cambia tu mirada de la realidad", "Tú puedes ser motor de oportunidades" y "Reinventar, recrear, recuperar...no esperes más". Al hablar de esperanza es necesario dinamizar todas estas fuerzas.

Nos hace falta lo que una vieja canción decía: "Alma, corazón y vida". Poner alma es como agarrarnos a ver las cosas desde la mirada de aquel que mira el horizonte aunque el horizonte esté siempre lejano. Es presente y es distante, pero es real, y nos hace desear su resplandor.

Poner corazón en todo lo que somos y hacemos es como saber afrontar los problemas desde el que sabe que, en medio de todo hay bondad, hay compasión, hay generosidad y hay amor; sólo falta verlo, sentirlo, acogerlo sin ofuscarnos con la oscuridad de la noche, la crisis, las dificultades.

Y vivir la vida con esperanza, también es indignarnos con el clamor ético de los que luchan contra el mal, gritar proféticamente con los que trabajan por la justicia y tener un sentido profundo y religioso al que nos llama Jesús de Nazaret y que la Iglesia acoge lo mejor que puede, para que todos encuentren en ella y con ella un "reinado de paz y de verdad".

Jesusen oroimenik onena, Bere bizitzaren gaurkotasuna eskuratzea dugu: "har ezazu eta jan, har ezazu eta edan". Zenbat jende goserik, zenbat jende negarrez, zenbat bazterturik!. Gure arteko biktimek sufrimena dakarkigute baina, baita erronka bikaina ere piztueraren itxaropena dugun guztioi. "Ez izan beldurrik -zioen Jesusek- izan itxaropena, nik irabazi baitut borroka hau."

Gure bizitzako borroka ere aurrera doa, baina ez da berdin etsipenez bizitzea, ohituraz, halaberharrez edo konfiantzaz, alaitasunez... Ebanjelioaren poza aldarrikatu zaigu Francisco Aita Santuaren bidez azken aldi honetan, ba eskuratu eta bizi dezagun Ebanjelioaren su hori eguneroko gauzetan, gure inguruan su horren argiak dena argitu dezan.

Xabier Andonegi Mendizabal

EL QUE LA SIGUE LA CONSIGUE

Dentro de la Baratzte Parkea (parque de huertos) que se encuentra en la finca Zabalegi (entre Donostia y Hernani), CARITAS GIPUZ-KOA cuenta con una parcela. El parque está compuesto por una serie de huertas ecológicas (respetuoso con el medio ambiente) para el autoconsumo. Dos centros de Caritas están participando en el proyecto; Laguntza Etxea (centro de atención al inmigrante) y Trintxer (hogar de acogida).

El proyecto echó a andar avanzada la primavera. El mes de mayo y el comienzo de junio, no fueron fáciles: quitar las hierbas, mover la tierra... Después de darse una gran paliza en acondicionar el espacio y condicionados por la meteorología, la tierra se está mostrando generosa con la labor de los participantes que acuden a la huerta. Vainas, acelgas, pimientos, calabacines, lechugas... son un pequeño ejemplo de los productos que se han recolectado. No suficiente con ello, ya han comenzado a plantar algunos semillas de escarolas, etc. de cara al invierno: el que no corre, vuela.

Mertxe, una de las voluntarias del proyecto, se muestra muy contenta con el proceso y la actitud de los participantes: "Al principio nos preguntaban todo; ahora en cambio se muevan con naturalidad por la huerta. Le han cogido el tranquillo. Solemos charlar con ellos para saber sus sensaciones... Les comentamos que deben de estar orgullosos con la labor que están desempeñando. Eso lo vemos en el hermoso huerto con el que contamos. Los de las parcelas de al lado miran con envidia la nuestra. Eso nos alegra, pero más cuando vemos a los participantes trabajando a gusto, eso nos satisface aún más".

No solamente es plantar y recoger. "Estamos incidiendo también en que reflexionen sobre la importancia de los alimentos y la alimentación, concienciándoles para que valoren las cosas que tienen a su alcance: la huerta, los alimentos, etc.", señala Fatima, otra voluntaria. "Este proyecto no consiste únicamente en pasar unas horas en la huerta, queremos crear grupo, mostrarles la importancia de la responsabilidad de cara un futuro trabajo, etc.". Al finalizar la jornada semanal, cada participante suele llevar un surtido de diferentes productos de la recolección. Por otra parte, Fatima califica el proyecto como "muy interesante" y "cercana y buena" la coordinación con los responsables de cada centro.

En la entrada a la parcela de Caritas han plantado también flores, "otro incentivo más", señala Mertxe. La voluntaria remarca la buena relación existente con las personas de las huertas colindantes: "Eso también es parte del proyecto: la relaciones sociales, etc."

MIREN-MAITE AGIRRE ETA MAITE YANGUAS, DONOSTIAKO AIETE AUZOKO GURUTZEAGA PARROKIAKO CARITASEKO PARTAIDEAK:

«Ez dugu amore emateko asmorik, mirari txiki asko ikusi baititugu»

Gai solidarioekiko egonezin handia dute. Taldea ondo ezagutzen duen pertsona baten aburuz, "paternalismotik haratago egiten dute lan; konpromiso pertsonal handia dute, eta euren lana ez da kuantitatiboa, kualitatiboa baizik". Maite eta Miren-Maitek ez dute eskarmentu gutxi. Ezin ahantzi ere, taldekide den Isabel Sierra.

Zein da zuen ibilbide Caritasen?

Maite Yanguas (MY): Urte batzuk badaramatzat han eta hemen: Caritasen 24. Aterpe martxan jarri eta bi urtera, boluntario aritu nintzen han. Gero, baita Gizalden ere. Miren-Maite ezagutu eta Aieteko Caritasera ekarri nuen; orduan 18 urte joan dira.

Azkenaldian, zer aldaketa antzeman dituzue Aieten?

Miren-Maite Agirre (MMA): Auzoa erabat aldatu da. Bai bizilagunen artean, eta baita Gurutzeaga parrokiko Caritasera laguntza eske hurbiltzen direnen artean ere. Lehen, osasun mental arazoak ziren nagusi (entzun eta lagundu). Egun jaramon egiten diogun jendearen perfla anitza da. 2013an, adibidez, laguntza sozialak jasotzeko atzerapenak zituztenei lagundu genion, prezioen igoerei (argia, gasa...) aurre egin ezin zietenei, pentsioarekin arazoak zituztenei, langabeziaren diru-laguntza agortu zitzaizenei... Lasaialdi bila etorri direnen ondoan egon gara; elkarrizketa eskainiaz, etab. Ondoez eta urduritasun handia sumatzen dugu arazo ekonomikoak larriagotzen ari zaizkion pertsonen artean.

Auzoa sentsibilizatzeko ere 'Elkartasun Afariak' antolatu dituzue.

MY: Erantzun oso ona izan dute gainera. Elizarekin harreman askorik ez duten bizilagunak ere hurbildu dira. Lehen, 2005eko tsunamia zela-eta egin genuen, eta harrez gero babesten ditugun ekimenak bultzatzeko (Indian, Afrikan, etab.) antolatzen ditugu. Afari batean, 160 lagun bildu ginen.

Zuen 'Elkartasun Afariak', berezia dira oso.

MMA: Bai. Auzoan propaganda zabala egin ostean, parrokiko lokaletan biltzen gara. Hasi aurretik, bultzatu nahi dugun proiektuaren berri ematen diegu bildutakoei: ondoren afaria. Parte hartzaile bakoitzak 8 euro jartzen ditu —oso-osorik egitasmo batera bideratzen dugu—, eta lau lagunentzako afaria ekartzen du: entsalada, patata tortilla eta sagar bat. Eta guztia, guztion artean partekatzen dugu. Otordu xumea baina oso giro beroan ospatua.

Gertuko auzokideez gain, nazioartekoei ere laguntzen urteak daramatzazue.

MY. Aterpeko boluntarioa nintzela Donostiara ebakuntza ezberdinak egitera ekartzen zituzten atzerriko haurren berri izan nuen: hemen zeuden bitartean harrera familiak behar izaten zituzten. Etxean komentatu, eta horrela hasi nintzen. 13 urteko Alejo Iridi Belaki (Ekuatore Ginea) 1993ko abenduan iritsi eta aldaka nekrosi bat zuzentzeko ebakuntza egin zioten Gurutze Gorriko

ospitalean. 2000. urtean, beste ebakuntza bat egin zioten hemen. Baita 2003an ere. Aldakan protesi bat jarri zioten Tolosako Asuncion klinikan. Ebakuntza oso gogorra izan zen, eta gau eta egun piloa pasa genituen erietxean berarekin.

2013an Alejoren egoerak okerrera egin zuen. Malaboko (Ekuatore Ginea) ospitalean eginiko azterketa baten ondorioz, herrentasuna areagotzeaz gain protesia kendu egin behar ziotela ondorioztatu zuten: hautsita zeukan. Oinaze handiak zituen. Minari aurre egiteko lasaigarriak hartu beharrean ebakuntza ezinbestekoa zela erabaki zuten medikuek. Alejo hona berriz ekartzea batera merkea ez zenez, zeruak eta lurrak mugitu genituen. Baita lortu ere. Alejori, maiatzean, Donostiako El Pilar erietxean egin zioten ebakuntza. Egun, 33 urte ditu, eta erdi gipuzkoarra da. Familia berezi bat du hemen, eta baita lagun koadrila ere. Maiatzean iritsi eta abuztuan joan da.

Osasun arazoak dituzten beste haurrei ere harrera egiten diezue 1994az geroztik.

MMA: Bai. Ekuatore Gineako Teresiarrekin eginiko hartu emanari esker, osasun arazoak zituzten haurrak jasotzen hasi ginen. Horretarako harrera famili sare bat ere sortu genuen. Alejoz gain, Agustina, Nancy, Pepin... hemen izan dira osasun laguntza ezberdinak jasotzen. Ez dugu amore emateko asmorik, mirari txiki asko ikusi baititugu. Lanean jarraitu nahi dugu baina atek zabaltzea gero eta zailagoa da. Hau da, baimenak lortzea jendea sendatzera hona ekartzeko.

HITZ GOZO ETA SAKONAK

Aieteko (Donostia) Caritaseko taldeak nazioarteko proiektu ezberdinak bultzatzen ditu. 2005. urtean, ikasketa bekei esker (matrikula eta material didaktikoa), Afrikako eta Indiako haur umezurtzei, etab. laguntzen hasi ziren. Herrialde ezberdinetako pertsonekin hartu eman estua dute. "Esker oneko gutun asko jasotzen ditugu. Euren ikasketen hurbileko jarraipena egin ostean, dituzten eskolako gastuei, etab. aurre egiten laguntzen diegu", azpimarratzen dute Gurutzeaga parrokiko Caritaseko partaideek. Hona, Malabotik (Ekuatore Ginea) jaso berri duten gutun baten zenbait lerro: "Maite eta Ana Gloriari, datorren ikasturteko matrikula egin diet, eta erosi dizkiet soinekoak eta eskolako material guztia ere. Biak ikastaroa gaingitu dute, eta arrunt pozik ari dira udaraz gozatzen. Milesker guztiarengatik!"

CAMPOS DE TRABAJO: CAMPOS DE SOLIDARIDAD

El verano es tiempo de descanso. De relax. De ocio. De... Campos de Trabajo. Tras realizar a lo largo del curso, labores de socialización de la exclusión social de la mano de talleres y charlas en centros educativos, universidades, etc., en el mes de julio CARITAS GIPUZKOA se embarca en una nueva aventura social. Desde hace años viene organizando Campos de Trabajo en varios de sus centros con la colaboración de la Fundación Adsis y la Pastoral Penitenciaria. Este verano, la actividad se ha celebrado desde el 8 al 18 de julio. **Los objetivos, entre otros, que persiguen los Campos de Trabajo son, conocer y reflexionar el mundo de la exclusión, las razones de base de la pobreza y abrir los ojos ante la realidad social.**

Las personas interesadas que han participado en esta edición, por las mañanas, realizaron labores propias de cada proyecto, en el centro que cada uno previamente había escogido. Tras almorzar todos juntos, por las tardes se realizaron visitas a diferentes centros (Hurkoa, Izan, Sorabilla...) y escucharon y debatieron los testimonios de trabajadoras sociales y voluntariado de Caritas, y conocieron también otras realidades vinculadas a la exclusión social: la prisión (Loiolaetxea), etc.

Las personas que compartieron experiencias a lo largo de 11 días, valoraron muy positivamente los Campos de Trabajo. «Me ha encantado; una oportunidad para conocer Caritas más en profundidad; me han acogido muy bien los participantes, el voluntariado así como el personal contratado; me he desprendido de prejuicios; he tenido la suerte de ver a través de personas un mundo desconocido pese a convivir con ellos; he estado muy a gusto; ha sido una experiencia muy gratificante», fueron algunas de las reflexiones realizadas por los participantes.

«He tenido la suerte de ver a través de personas un mundo desconocido pese a convivir con ellos»

«Ha sido una oportunidad para conocer Caritas más en profundidad»

«Me he desprendido de prejuicios»

LANALDIAK MARTUTENEO ESPETXEAN

CARITAS GIPUZKOAko egoitzetan ez ezik, Martuteneko espetxean ere antolatu dira beste urtebetez Lanaldiak. Egitasmo hau bultzatzen urteak daramatzan antolatzailearen aburuz, Luis Miguel Madina, Martuteneko kartzelako lanaldiak «sekulakoak izan dira zentzu guztietan». Positiboak oso. Kontentu dago espetxeko kapilaua.

Uztailaren 19tik 27ra, goiz eta arratsalde, parte hartzaileek –baldintza bakarra 20 urte beteak izatea– presondegiko hamaika bitxikeriaren berri izan zuten. Hormatzairen artean, espetxeko nondik norakoaren berri jaso zuten bertako langileen eskutik. Horrez gain, presoek lagundu, entzun eta bostekoa luzatuz, horma arteko biritza partekatuz, gizarte–bakteretaren berri izan zuten bertatik bertara.

Parte hartzaileentzat esperientzia interesgarri, aberatsa eta sakona izateaz gain, errealitate arrotz batekin topo egin dute. Ikusitakoak gauza askoren inguruan hausnartzeko aukera ezin hobea eman die; igarotako 9 egunak aberatsak izan dira zentzu askotan. Lanaldiei esker espetxean igaro dituzten orduak presondegi baten alde guztiak ezagutzeko aukera izan dute. Langile eta boluntarioen lana eskertzeaz gain, presoek ere oso eskertuak agertu dira.